

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики музичного виховання та диригування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Музично-теоретичні дисципліни
(сольфеджіо)**

Освітня програма Середня освіта (Музичне мистецтво)
за першим (бакалаврським) рівнем

Спеціальність 014 Середня освіта

(за предметними спеціалізаціями)

Галузь знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «31» серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сольфеджіо
Викладач	Серганиук Л.І. – кандидат мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри методики музичного виховання та диригування
Контактний телефон викладача	0677932032
Е-mail викладача	liubov.serhaniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна, заочна
Обсяг дисципліни	6 кредитів, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальний курс “Сольфеджіо” є одним з найважливіших в ході підготовки музиканта-професіонала, вчителя музики, музичного керівника. Він займає чільне місце серед музично-теоретичних дисциплін. Це практична дисципліна, яка охоплює певну систему інтонаційних і слухових умінь та навичок, необхідних для формування музиканта будь-якої спеціальності.</p> <p>Зміст курсу спрямований на системний, методичний розвиток музичних здібностей студентів: мелодичного, тембрового, ладового, гармонічного, поліфонічного слуху, метро-ритмічного відчуття, музичної пам’яті, музично-слухових уявлень, тобто музично-слухового досвіду. Сольфеджіо сприяє розвитку цих якостей за допомогою цілеспрямованого впливу на слух системою особливих форм завдань і вправ.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу: формування вільної слухової орієнтації в музичному матеріалі, уміння слухати та сприймати музику в усіх її компонентах.</p> <p>Цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування у студентів навичок точного інтонування та визначення на слух елементів музичної мови; - формування навичок вільного читання з аркуша (з урахуванням чистого інтонування та метро-ритмічної точності) різних одноголосних музичних прикладів та середніх за складністю хорових партитур; - розвиток внутрішнього слуху (вчити визначати стиль та характер музичного твору без програвання його на інструменті, визначати мелодичні та ладові особливості, гармонічну мову хорової партитури, її ладо-тональні і темпові зміни, кульмінацію твору); - досягнення ансамблю під час сольфеджування багатоголосних прикладів; - досягнення осмисленого ставлення до структурної, ладо-тональної та метро-ритмічної будови музичного прикладу (привчати студентів в уяві аналізувати приклад, спираючись на теоретичні знання, розуміти мелодичний і гармонічний розвиток музичної думки, відмічати найбільш характерні інтонаційно-ритмічні та інші закономірності та особливості в прикладах з сольфеджування або слухового аналізу); - формування навичок запису одноголосного та двоголосного диктанту; - навчання помічати свої та чужі помилки, інтонаційно-ритмічні неточності під час виконання прикладів та усвідомлення їх причин; - розвиток у студентів творчої ініціативи, творчих здібностей; - розвиток навичок чистого і виразного співу, що тісно пов’язано з оволодінням прийомів правильного дихання та звукоутворення; - розвиток музичної пам’яті. 	
4. Результати навчання (компетентності)	

У процесі вивчення курсу студент формує такі загальні і професійні

Загальні компетентності:

- Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Фахові компетентності:

- здатність використовувати професійно-профільні знання та навички при вихованні та навчанні музикантів, у процесі формування естетичних поглядів, тенденцій та художніх смаків; аналізувати, оцінювати й інтерпретувати культурні явища різних епох, мистецькі твори різних стилів, жанрів і форм, уміння висловлювати й аргументувати власні оцінні судження і позиції з основ музичного мистецтва.
- здатність точно та чисто інтонувати;
- здатність вільно читати з листа одноголосні та двоголосні приклади з урахуванням метро-ритмічних складнощів;
- здатність записати по слуху мелодію в будь-якому стилі та тональності;
- здатність осмислено виконати вправи різного спрямування в певній тональності;
- здатність по пам'яті відтворити певні засоби музичної виразності;
- здатність самостійно оцінити художню значимість окремих творів та засобів художньої виразності в них;
- широку ерудованість у питаннях музичних стилів й жанрів та специфіки музичної мови;
- здатність підбирання акомпанементу до заданої мелодії на фортепіано з використанням особливостей різних видів гармонії та фактури;
- здатність до набуття знань у галузі мистецтва та вміння творчо застосовувати їх у процесі вивчення циклу музично-теоретичних дисциплін;
- обізнаність і практичне володіння музичним репертуаром для читання з листа та гармонічного аналізу;
- вироблення у студентів творчих орієнтирів щодо майбутньої музично-практичної діяльності.

Результати навчання

- Здатність застосовувати на практиці методичні принципи для засвоєння музичних дисциплін, зокрема – доступності, послідовності навчання; новітні явища в музичному мистецтві в єдності традицій і новаторства.
- Вміння аранжувати вокально-інструментальні твори для будь-якого складу хору; створювати обробки народних пісень для будь-якого складу хору способом гармонізації; виконувати хорові твори на інструменті.
- Володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних вікових груп.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції			
лабораторні		124	
самостійна робота		56	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний

		(рік навчання)	/		
I-II-III-IV	СО(ММ)	I, II	вибірковий нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Діатоніка Тема 1. Натуральні лади класичної музики.	Лабораторне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин И. Сольфеджіо – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985	4 год.	5 балів	1-2 тиждень
Тема 2. Тональність. Тональності до 4-х	Лабораторне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное	4 год.	5 балів	3-4 тиждень

<p>ключових знаків.</p>		<p>сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лиценко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревский А. Сольфеджио. Київ, 1963. 12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985</p>			
<p>Тема 3. Діатонічні інтервали мажору і мінору.</p>	<p>Лабораторне</p>	<p>Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2,</p>	<p>6 год.</p>	<p>5 балів</p>	<p>5-7 тижень</p>

		<p>двухголосие. М., 1973.</p> <p>7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987.</p> <p>8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.</p> <p>9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971.</p> <p>10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.</p> <p>11. Писаревский А. Сольфеджио. Київ, 1963.</p> <p>12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985;</p> <p>Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985</p>			
<p>Змістовий модуль 2. Інтервали та акорди діатоніки. Тема 4. Інтервали гармонічного мажору.</p>	Лабора-торне	<p>Базова:</p> <p>1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975.</p> <p>2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980.</p> <p>3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967.</p> <p>4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986.</p> <p>5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962.</p> <p>6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973.</p> <p>7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987.</p> <p>8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.</p> <p>9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971.</p> <p>10. Островский А.Л., Соловьев</p>	6 год.	5 балів	8-10 тиждень

		<p>С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.</p> <p>11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963.</p> <p>12. Способин І. Сольфеджіо – двухголосіє, трехголосіє. – М., 1985;</p> <p>Додаткова л-ра Способин І. Елементарная теорія музики. М., 1985</p>			
Тема 5. Інтервали гармоніч- ного мінору.	Лабора -торне	<p>Базова:</p> <p>1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975.</p> <p>2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980.</p> <p>3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967.</p> <p>4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986.</p> <p>5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосіє. М., 1962.</p> <p>6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосіє. М., 1973.</p> <p>7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987.</p> <p>8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.</p> <p>9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971.</p> <p>10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.</p> <p>11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963.</p> <p>12. Способин І. Сольфеджіо – двухголосіє, трехголосіє. – М., 1985;</p> <p>Додаткова л-ра Способин І. Елементарная теорія музики. М., 1985</p>	6 год.	5 балів	11-13 тиждень
Тема 6.	Лабора	Базова:	4 год.	5 балів	14-15

Тризвуки та їх обернення натурального мажору та мінору.	-торне	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; <p>Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985</p>			тиждень
Змістовий модуль 3. Акордика гармонічних ладів. Головні функції ладу. Тема 7. Тризвуки та їх обернення	Лабора-торне	<p>Контрольні заходи</p> <p>Базова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 	6 год.	5 балів	11 семестр 1-3 тиждень

гармонічного мажору та мінору.		<p>5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962.</p> <p>6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973.</p> <p>7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987.</p> <p>8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.</p> <p>9. Лиценко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971.</p> <p>10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.</p> <p>11. Писаревский А. Сольфеджио. Київ, 1963.</p> <p>12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985;</p> <p>Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985</p>			
Тема 8. Функційне значення акордів у ладі.	Лабораторне	<p>Базова:</p> <p>1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975.</p> <p>2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980.</p> <p>3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967.</p> <p>4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986.</p> <p>5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962.</p> <p>6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973.</p> <p>7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987.</p> <p>8. Ладухин Н.М. Одноголосное</p>	6 год.	5 балів	4-6 тиждень

		<p>сольфеджио. М., 1988.</p> <p>9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971.</p> <p>10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.</p> <p>11. Писаревский А. Сольфеджио. Київ, 1963.</p> <p>12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985;</p> <p>Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985</p>			
Тема 9. Головні функції ладу.	Лабораторне	<p>Базова:</p> <p>1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975.</p> <p>2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980.</p> <p>3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967.</p> <p>4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986.</p> <p>5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962.</p> <p>6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973.</p> <p>7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987.</p> <p>8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.</p> <p>9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971.</p> <p>10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.</p> <p>11. Писаревский А. Сольфеджио. Київ, 1963.</p> <p>12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985;</p>	6 год.	5 балів	7-9 тиждень

		Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985			
Змістовий модуль 4. Діатоніка. Хроматизм. Тема 10. Септакорди та їх обернен-ня в натуральному та гармонічному мажорі та мінорі.	Лабораторне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревский А. Сольфеджио. Київ, 1963. 12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985	4 год.	5 балів	10-11 тиждень
Тема 11. Акорди побічних ступенів. Перервана каденція.	Лабораторне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980.	6 год.	5 балів	12-14 тиждень

		<p>3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967.</p> <p>4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986.</p> <p>5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962.</p> <p>6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973.</p> <p>7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987.</p> <p>8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.</p> <p>9. Лиценко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971.</p> <p>10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.</p> <p>11. Писаревский А. Сольфеджио. Київ, 1963.</p> <p>12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985;</p> <p>Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985</p>			
Тема 12. Гармонічна логіка класичного однотонального періоду.	Лабора-торне	<p>Базова:</p> <p>1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975.</p> <p>2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980.</p> <p>3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967.</p> <p>4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986.</p> <p>5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962.</p> <p>6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973.</p> <p>7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих</p>	4 год.	5 балів	15-16 тиждень

		<p>навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987.</p> <p>8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.</p> <p>9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971.</p> <p>10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.</p> <p>11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963.</p> <p>12. Способин І. Сольфеджіо – двухголосие, трехголосие. – М., 1985;</p> <p>Додаткова л-ра Способин І. Элементарная теория музыки. М., 1985</p>			
		Залік			
Тема 13. Діатонічні семи та п'ятиступеневі лади.	Лабораторне	<p>Базова:</p> <p>1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975.</p> <p>2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980.</p> <p>3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967.</p> <p>4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986.</p> <p>5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962.</p> <p>6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973.</p> <p>7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987.</p> <p>8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.</p> <p>9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971.</p> <p>10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.</p>	6 год.	5 балів	111 семестр 1-3 тиждень

		<p>11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963.</p> <p>12. Способин І. Сольфеджіо – двухголосіє, трехголосіє. – М., 1985;</p> <p>Додаткова л-ра Способин І. Елементарная теория музыки. М., 1985</p>			
<p>Тема 14. Мелодія: інтонаційна основа, логіка розвитку. Елементи структури музичної мови.</p>	Лабора-торне	<p>Базова:</p> <p>1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджіо. – М., 1975.</p> <p>2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджіо. «Музыка» Ленинградское отд., 1980.</p> <p>3. Драгомиров П. Сольфеджіо. М., 1967.</p> <p>4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджіо. М., 1986.</p> <p>5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджіо. Часть 1, одноголосіє. М., 1962.</p> <p>6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджіо. Часть 2, двухголосіє. М., 1973.</p> <p>7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджіо. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987.</p> <p>8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджіо. М., 1988.</p> <p>9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджіо. Выпуск 1. М., 1971.</p> <p>10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджіо. М., 1964.</p> <p>11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963.</p> <p>12. Способин І. Сольфеджіо – двухголосіє, трехголосіє. – М., 1985;</p> <p>Додаткова л-ра Способин І. Элементарная теория музыки. М., 1985</p>	6 год.	5 балів	4-6 тиждень
<p>Змістовий модуль 5. Гармонічне</p>	Лабора-торне	<p>Базова:</p> <p>1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджіо. – М., 1975.</p>	6 год.	5 балів	7-9 тиждень

<p>чотириголо сся. Хроматизм. Відхилення . Модуляція. Тема 15. Гармоніч-не чотири-голосся у тісному розташуванні.</p>		<p>2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджио. Київ, 1963. 12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985</p>			
<p>Тема 16. Гармоніч-не чотириголосся у широкому розташуванні</p>	<p>Лабора-торне</p>	<p>Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962.</p>	<p>6 год.</p>	<p>5 балів</p>	<p>10-12 тиждень</p>

		<p>6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973.</p> <p>7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987.</p> <p>8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.</p> <p>9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971.</p> <p>10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.</p> <p>11. Писаревский А. Сольфеджио. Київ, 1963.</p> <p>12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985;</p> <p>Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985</p>			
Тема 17. Нонакорди S та D групи	Лабора -торне	<p>Базова:</p> <p>1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975.</p> <p>2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980.</p> <p>3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967.</p> <p>4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986.</p> <p>5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962.</p> <p>6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973.</p> <p>7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987.</p> <p>8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.</p> <p>9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио.</p>	6 год.	5 балів	13-15 тиждень

		<p>Выпуск 1. М., 1971.</p> <p>10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.</p> <p>11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963.</p> <p>12. Способин І. Сольфеджіо – двухголосие, трехголосие. – М., 1985;</p> <p>Додаткова л-ра Способин І. Элементарная теория музыки. М., 1985</p>			
		Контрольні заходи			
<p>Змістовий модуль 6. Хроматизм . Відхилення. Модуляція Тема 18. Ладова альтерація мажору та мінору.</p>	Лабора-торне	<p>Базава:</p> <p>1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975.</p> <p>2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980.</p> <p>3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967.</p> <p>4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986.</p> <p>5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962.</p> <p>6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973.</p> <p>7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987.</p> <p>8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.</p> <p>9. Лиценко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971.</p> <p>10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.</p> <p>11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963.</p> <p>12. Способин І. Сольфеджіо – двухголосие, трехголосие. – М., 1985;</p> <p>Додаткова л-ра Способин І. Элементарная</p>	8 год.	5 балів	1 Усеместр 1-4 тиждень

		теория музыки. М., 1985			
Тема 19. Гармонічні звороти в умовах ладової альтерації.	Лабора-торне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985	8 год.	5 балів	5-8 тиждень
Тема 20. Відхилення в тональності першого ступеня спорідненості.	Лабора-торне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967.	8 год.	5 балів	9-12 тиждень

		<p>4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986.</p> <p>5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962.</p> <p>6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973.</p> <p>7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987.</p> <p>8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.</p> <p>9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971.</p> <p>10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.</p> <p>11. Писаревский А. Сольфеджио. Київ, 1963.</p> <p>12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985;</p> <p>Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985</p>			
Тема 21 Модуляція в тональності I ступеня спорідненості.	Лабораторне	<p>Базова:</p> <p>1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975.</p> <p>2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980.</p> <p>3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967.</p> <p>4. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962.</p> <p>5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973.</p> <p>6. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.</p> <p>7. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971.</p> <p>8. Островский А.Л., Соловьев</p>	8 год.	5 балів	13-16 тиждень

	<p>С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.</p> <p>9. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985;</p> <p>Додаткова л-ра</p> <p>1. Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985</p> <p>2. Струве Г. Хоровое сольфеджио. М., 1979.</p> <p>3. Ходоровська І.М. Збірник диктантів з сольфеджіо на матеріалі українського фольклору та музики українських композиторів/мультимедійний посібник/. К.,2014.</p>			
	Іспит			
6. Система оцінювання курсу				
Загальна система оцінювання курсу	<p style="text-align: center;">Методи контролю</p> <p>Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного (проміжного), підсумкового (семестрового) контролю.</p> <p>Розподіл балів, що присвоюються студентам</p> <p>Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).</p> <ul style="list-style-type: none"> - максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів; - при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами. <p style="text-align: center;">Поточний контроль</p> <p>Поточний контроль – це оцінювання знань студента під час практичних занять, якості виконання домашніх завдань, самостійної роботи та активності студента на занятті.</p> <p>Поточний контроль рівня засвоєння навчального матеріалу дисципліни «Сольфеджіо» оцінюється за п'ятибальною шкалою. У кінці семестру виводиться середнє арифметичне усіх одержаних оцінок за відповіді та модуль. Одержану результат множиться на коефіцієнт 10. За семестр студент набирає до 50 балів.</p> <p>Якщо студент жодного разу не відповідав на заняттях, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів.</p> <p>Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи тощо). 			

- реферат (письмові роботи, оформлені відповідно до вимог).

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи академічної групи. Позитивна оцінка поточної успішності студента за відсутності пропущених і невідпрацьованих семінарських занять, позитивні оцінки за модульні роботи є підставою допуску до підсумкової форми контролю – іспиту.

Модульний (проміжний) контроль

Модульний контроль (МК) проводиться раз за семестр, відповідно до графіка навчального процесу.

Оцінка модульного контролю виставляється з урахуванням результатів проведеного контрольного заходу даного МК. Використовується п'ятибальна шкала оцінювання.

Контрольні заходи модульного контролю з «Сольфеджіо» проводяться під час семінарських занять в академічній групі відповідно до розкладу занять.

Контрольні заходи модульного контролю проводяться у вигляді письмових контрольних робіт. В окремих випадках можна застосовувати й інші форми модульного контролю: письмові завдання, тестування, усні колоквиуми та ін. Вид контрольного заходу та методика урахування складових модульного контролю при визначенні оцінки за МК розробляється викладачем і затверджується кафедрою.

До контрольного заходу відповідного модульного контролю студент допускається незалежно від результатів поточного контролю. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити індивідуальні завдання (реферати), а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

У разі відсутності студента на контрольному заході модульного контролю йому надається право на повторне складання в індивідуальному порядку.

Підсумковий (семестровий) контроль

Позитивна оцінка поточної успішності (сумарного результату проміжної і модульної оцінки за семестр) за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю.

З дисципліни «Сольфеджіо» передбачена така форма звітності, як іспит. Протягом семестру студент може набрати до 50 балів. На іспиті – максимально 50 балів. Для допуску до екзамену студент повинен набрати за результатами поточного і модульного контролю не менше 24 балів.

Іспит є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу з «Сольфеджіо» і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю. Оцінка за екзамен «автоматично» не виставляється. Іспит проводиться в усній та письмовій формі.

Розрахунок рейтингової оцінки змістового модуля (модулів) та умови отримання підсумкової оцінки екзаменаційного кредиту

Для розрахунку рейтингової оцінки пропонується

використати єдину бальну систему оцінювання академічної успішності студентів з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Оцінка ECT	Визначення	Університетська шкала	Національна шкала	
				Залік
A	ВІДМІННО	90 – 100 <i>відмінно</i>	5 <i>відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
B	ДУЖЕ ДОБРЕ	80 – 89 <i>дуже добре</i>	4 <i>добре</i>	
C	ДОБРЕ	70 – 79 <i>добре</i>		
D	ЗАДОВІЛЬНО	60 – 69 <i>задовільно</i>	3 <i>задовільно</i>	
E	ДОСТАТНЬО	50 – 59 <i>задовільно</i>		
FX	УМОВНО НЕЗАДОВІЛЬНО	26 – 49 <i>незадовільно</i> 3 можливістю повторного складання	2 <i>незадовільно</i>	<i>не зараховано</i>
F	БЕЗУМОВНО НЕЗАДОВІЛЬНО	1 – 25 <i>незадовільно</i> з обов'язковим повторним курсом		

Пояснення оцінок ECTS:

A "Відмінно" – зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані, всі передбачені програмою навчання

завдання виконані, якість їх виконання оцінена кількістю балів, близькою до максимальної.

В "Дуже добре" – зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, всі передбачені програмою навчання, завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимальної.

С "Добре" – зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, деякі практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані недостатньо, всі, передбачені програмою навчання, завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінена максимальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.

Д "Задовільно" – зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не мають суттєвого характеру, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань виконані, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки.

Е "Достатньо" – зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато з передбачених програмою навчання завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінені кількістю балів, близькою до мінімальної.

ФХ "Умовно незадовільно" – зміст курсу засвоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань не виконані, або якість їх виконання оцінена кількістю балів, близькою до мінімальної. При додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань.

Ф "Безумовно незадовільно" – зміст курсу не засвоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до будь-якого значимого підвищення якості виконання навчальних завдань.

Критерії оцінювання якості знань студентів

1. "Безумовно незадовільно". Студент володіє незначною частиною тематичного матеріалу, виявляє невелику кількість вмінь та навичок; володіє частиною спеціальної музичної термінології. Завдання виконуються частково і на низькому рівні, що свідчить про відсутність знань більшої частини матеріалу. Письмова робота — з великою кількістю помилок, які свідчать про слабо розвинений ладовий та гармонічний слух і про незадовільне засвоєння матеріалу.

2 – «Незадовільно» (з можливістю повторного складання)
Студент знає частину теоретичного матеріалу, застосовує обмежений термінологічний та словниковий запас, виконує завдання частково, демонструючи певну обізнаність, але необхідний об'єм матеріалу не засвоєний. Письмова робота виконана повністю, але з великою кількістю помилок; разом з тим, в ній присутні логічні фрагменти.

3 – «Задовільно» Студент володіє певними навичками та вміннями. Не завжди здатний виконати завдання, які потребують абстрактного художнього мислення; виявляє недостатнє знання спеціальної музичної термінології; словниковий запас небагатий.

	<p>Виконує всі запропоновані завдання на посередньому рівні. Письмова робота виконана з помилками, але є вдалі фрагменти, які свідчать про потенційні можливості студента; разом з тим міцні знання і навички відсутні.</p> <p>4 – «Добре» Студент сприймає музично-теоретичний матеріал у повному обсязі, але має стандартне мислення, може лише репродукувати отримані знання; йому бракує власних висновків, узагальнень. Недостатньо володіє спеціальною музичною термінологією. Відповідь студента свідчить про достатнє засвоєння матеріалу, але у виконанні завдань були помилки, які студент не помічав і долав за допомогою викладача. У письмовій роботі є 2-3 змістовні помилки.</p> <p>5 – «Відмінно» Студент володіє музично-теоретичним матеріалом у межах програми, вміє використовувати набуті знання, уміння і здібності у нових практичних завданнях; демонструє знання спеціальної музичної термінології, її усвідомлення, уміння систематизувати, узагальнювати, аналізувати музичні явища; застосовувати здобуті знання в практичній діяльності. Відповідь студента — без помилок. Письмова робота виконана на високому рівні без помилок, хоча іноді й не містить нестандартного, оригінального рішення.</p>
Вимоги до письмової роботи	
Семінарські заняття	
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Позитивна оцінка поточної успішності (сумарного результату проміжної і модульної оцінки за семестр) за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю.</p> <p>З дисципліни «Сольфеджіо» передбачена така форма звітності, як іспит. Протягом семестру студент може набрати до 50 балів. На іспиті – максимально 50 балів. Для допуску до екзамену студент повинен набрати за результатами поточного і модульного контролю не менше 24 балів.</p> <p>Іспит є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу з «Сольфеджіо» і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю. Оцінка за екзамен «автоматично» не виставляється. Іспит проводиться в усній та письмовій формі.</p>
7. Політика курсу	
<p>Зміст курсу спрямований на системний, методичний розвиток музичних здібностей студентів: мелодичного, тембрового, ладового, гармонічного, поліфонічного слуху, метроритмічного відчуття, музичної пам'яті, музично-слухових уявлень, тобто музично-слухового досвіду. Сольфеджіо сприяє розвиткові цих якостей за допомогою цілеспрямованого впливу на слух системою особливих форм завдань і вправ</p>	
8. Рекомендована література	
<p>Базова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 	

4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986.
5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962.
6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973.
7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987.
8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.
9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971.
10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.
11. Писаревский А. Сольфеджио. Київ, 1963.
12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985;
13. Струве Г. Хоровое сольфеджио. – М., 1979.

Додаткова література:

2. Вахромеева Т.Н. Справочник по музыкальной грамоте и сольфеджио. М., 2004.
3. «Музыкальная энциклопедия» М., 1979
4. Рубец А. Одноголосное сольфеджио. М., 1981.
5. Серебряный М. Сольфеджио на ритмоинтонационной основе современной эстрадной музыки. Киев, «Музична Україна», 1987.
6. Способин И. Сольфеджио – двухголосие и трехголосие. М., 1977.
7. Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985
8. Струве Г. Хоровое сольфеджио. М., 1979.
9. Ходоровська І.М. Збірник диктантів з сольфеджіо на матеріалі українського фольклору та музики українських композиторів/мультимедійний посібник/. К.,2014.

12. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського
www.dnrb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників
<http://pidruchniki.ws/>